

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 7C/49/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3815201767
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danka Lauková
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2015:3815201767.2

Uznesenie

Okresný súd Prievidza v právnej veci navrhovateľov: 1/ N. I., nar. X.X.XXXX, bytom ul. O. č. XXX/XX, C., 2/ N. I., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. O. č. XXX/XX, C., 3/ I. I., nar. XX.X.XXXX, bytom ul. O. č. XXX/XX, C., zastúpení JUDr. Dušanom Motúsom, advokátom, ul. Hviezdoslavova č. 3, Prievidza proti odporkyňi Z. B., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom H. č. XXX/XXA, G., zast. Mgr. Martinom Hurtišom, advokátom, ul. Hviezdoslavova č. 3, Prievidza, o ochranu osobnosti, takto

r o z h o d o l :

Schvaľuje medzi účastníkmi konania uzavretý súdny zmier v nasledujúcom znení:

Odporkyňa sa zaväzuje zaplatiť navrhovateľke v 1.rade 10.000 eur a to v splátkach tak, že sumu 1.000 eur do 31.10.2015 a zvyšok v pravidelných mesačných splátkach po 100 eur s účinnosťou od mesiaca novembra 2015 vždy do 25.dňa s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Odporkyňa sa zaväzuje zaplatiť navrhovateľke v 2.rade 6.000 eur a to v splátkach tak, že sumu 500 eur do 31.10.2015 a zvyšok v pravidelných mesačných splátkach po 40 eur s účinnosťou od mesiaca novembra 2015 vždy do 25.dňa s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Odporkyňa sa zaväzuje zaplatiť navrhovateľovi v 3.rade 4.500 eur a to v splátkach tak, že sumu 500 eur do 31.10.2015 a zvyšok v pravidelných mesačných splátkach po 40 eur s účinnosťou od mesiaca novembra 2015 vždy do 25.dňa s tým, že omeškanie s plnením jednej splátky má za následok zročnosť celého plnenia.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka v 1 rade návrhom zo dňa 6.2.2015, podaným prostredníctvom právneho zástupcu domáhala sa proti odporkyňi zaplata 20.000.- eur, navrhovateľka v 2 rade zaplata 20.000.- eur a navrhovateľ v 3 rade zaplata 20.000.- eur.

Návrh odôvodnili tým, že dňa 28.3.2013, po 5.29 hod. došlo k dopravnej nehode a to tak, že odporkyňa viedla po ceste I/50 smerom z Novák do Prievidze osobné motorové vozidlo značky Škoda Fabia, EČ: PD XXXCY, kde v kilometri 175 v dôsledku neprispôsobenia rýchlosti jazdy svojim schopnostiam, vlastnostiam vozidla a nákladu, poveternostným podmienkam, stavu a povahe vozovky a iným okolnostiam, ktoré možno predvídať, v ľavotočivej zákrute, v ľavom jazdnom pruhu v tom istom smere jazdy pri predchádzaní vozidiel, mala v úmysle zaradiť sa späť do pravého jazdného pruhu, pričom po zľadovatenej vozovke dostala šmyk, prešla s vozidlom na pravú krajnicu vozovky, kde narazila prednou časťou vozidla do N. I., stojaceho za odstaveným osobným motorovým vozidlom značky Škoda

Felícia, čím porušila ustanovenie § 16 zák. č. 8/2009 Z.z., poškodený N. I. následkom toho utrpel zranenia, ktorým na mieste podľahol. Na základe tohto skutkového stavu, bola odporkyňa rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 218/2013 zo dňa 13.1.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č. k. 3To 27/2014 zo dňa 30.4.2014 uznaná za vinnú z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h/ Trestného zákona, za čo jej bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov, výkon ktorého sa jej podmienenčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov. Zároveň jej bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 6 rokov. Navrhovateľka v 1 rade ďalej návrh odôvodnila tým, že s t. č. už nebohým manželom žila v manželstve po dobu 24 rokov, z ktorého vzťahu sa im narodili dve deti, a to navrhovateľa v 2 a 3 rade. Ich spolužitie bolo harmonické, naplnené láskou a vzájomným porozumením. Smrť manžela ju negatívne zasiahla. Je zamestnaná a aspoň v práci prídje na iné myšlienky, vždy sa však vracia do bytu, v ktorom po ňom cíti prázdne miesto. Navrhovateľka v 2 rade návrh odôvodnila tým, že v čase, keď došlo k predmetnej tragickej udalosti išla od svojho priateľa tou istou cestou, ako jej otec. Na ceste pritom videla následky dopravnej nehody. Bolo jej prirodzene ľúto, čo sa stalo, netušila však, že pod plachtou leží jej otec. Utrpela ťažký šok, keď sa dozvedela, že kto vlastne pri tejto nehode zomrel. Z tohto šoku sa doteraz nevie spamätať, má psychické problémy a uzatvára sa do seba. V predchádzajúcom období žila aktívnym spoločenským životom mladého dievčaťa. Teraz sa však spoločnosti vyhýba, zdržiava sa doma, pomáha navrhovateľke v 1 rade pri starostlivosti o domácnosť, a o starú mamu. Stratila radosť zo života, trpí nesústredenosťou, nespavosťou, nechutenstvom, má problémy v škole. Bola jej diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha, pre psychické problémy užíva lieky. Navrhovateľ v 3 rade návrh odôvodnil tým, že z navrhovateľov je psychicky najsilnejší, a on po dopravnej nehode identifikoval svojho otca. Snaží sa byť oporou pre matku a sestru, pomáha v domácnosti, žiadne spoločenské akcie nenavštevuje. Navrhovateľa v 1, 2 a 3 rade uviedli, že na J.E. a sústavne myslia, stále im chýba. Jeho smrťou bola narušená celistvosť rodiny, bolo zasiahnuté do ich súkromného a rodinného života, pričom následky sú trvalé a neodstrániteľné. Stratili možnosť viesť s ním súkromný život a sú tak ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov s jedným z najbližších rodinných príslušníkov. Účelom primeraného zadostučinenia v peniazoch pritom nie je náhrada škody, ktorú by bolo možné určitým spôsobom vyčíslieť, nejedná sa ani o tzv. ekonomickú hodnotu života človeka. Ide o určitú satisfakciu, ktorej účelom je aspoň čiastočná kompenzácia následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv. Vzhľadom k tomu, že v dôsledku protiprávneho konania odporkyne došlo k úmrtiu ich blízkeho človeka a tým aj k nezvratnej deštrukcii medziľudských väzieb medzi nimi a N. I., tvoriacich základ a rámec ich súkromného života, za primerané zadostučinenie v peniazoch považujú pre každého z nich sumu 20.000.- eur.

Odporkyňa vo vyjadrení k žalobnému návrhu poukázala na to, že k trestnému konaniu sa priznala a oľutovala svoj čin, ktorý spáchala z nedbanlivosti. Navrhla, aby pri rozhodovaní vo veci súd pri určení výšky ujmy zobral do úvahy okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu osobnostných práv navrhovateľov v 1, 2 a 3 rade. Poukázala na to, že v súvislosti s konaním, ktorého sa dopustila, má psychické problémy. Je liečená pre reaktívny depresívny stav po dopravnej nehode.

Na pojednávaní dňa 22.9.2015 účastníci konania uzavreli súdny zmier, v znení uvedenom vo výroku uznesenia.

Podľa § 99 ods. 1 veta prvá a druhá O.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, môžu účastníci skončiť konanie súdnym zmiernom. O zmier sa má súd vždy pokúsiť.

Podľa § 99 ods. 2 veta prvá O.s.p., súd rozhodne o tom, či zmier schvaľuje, neschváli ho, ak je v rozpore s právnymi predpismi.

Podľa § 99 ods. 4 veta prvá O.s.p., schválený zmier má účinky právoplatného rozsudku.

Ustanovenie § 11 Občianskeho zákonníka priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Súčasťou práva na ochranu osobnosti je i právo na súkromie a rodinný život. Zákon nedefinuje pojem zásah, ani nepodáva výpočet jeho konkrétnych foriem. Je ním však tak aktívne ako aj pasívne konanie, ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi sú predovšetkým neoprávnenosť zásahu a jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na chránené osobnostné práva fyzickej osoby. Medzi neoprávneným zásahom a poškodením (ohrozením)

niektorého z osobnostných práv musí byť vzťah príčinnej súvislosti. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo využiť prostriedky ochrany osobnosti, ktoré sú uvedené v ustanovení § 13 Občianskeho zákonníka. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu osobnosti alebo odstrániť následky zásahov, poskytnúť primerané zadosťučinenie alebo náhradu nemajetkovej ujmy, je fyzická alebo právnická osoba.

Súd schválil medzi účastníkmi konania uzavretý súdny zmier, lebo nie je v rozpore s ustanovením § 11, § 13 Občianskeho zákonníka, čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov, čl. 10 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd, čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Za konanie, ktorého sa dňa 28.3.2013 odporkyňa dopustila bola rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 2T 218/2013 zo dňa 13.1.2014, v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín č. k. 3To 27/2014 zo dňa 30.4.2014 uznaná za vinnú z prečinu usmrtenia podľa § 149 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Trestného zákona v spojení s § 138 písm. h/ Trestného zákona, za čo jej bol uložený podmienený trest odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov, výkon ktorého sa jej podmienenčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 5 rokov. Zároveň jej bol uložený trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 6 rokov. Súd v občianskom súdnom konaní je viazaný tým, že bol spáchaný prečin, a kto ho spáchal. Z výroku o vine vychádza ako z celku a berie do úvahy jeho právnu a skutkovú časť s tým, že rieši naplnenie skutkovej časti prečinu konkrétnym konaním páchatela.

Podstata rodinného života spočíva v oprávnení fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na citových väzbách. V tejto súvislosti súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky napr.: 1/ č. 4Cdo 168/2009, podľa ktorého zásah, ktorý bol spôsobený usmrtením blízkeho rodinného príslušníka pri dopravnej nehode je neoprávneným zásahom do práva na súkromie a rodinný život, 2/ č. 5Cdo 265/2009, podľa ktorého, ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb. Takýmto protiprávnym zásahom tretej osoby do práva na súkromie, resp. práva na rodinný život môže byť ďalšiemu účastníkovi vzťahu spôsobená taká ujma, ktorá mu čiastočne alebo úplne bráni naplňovať jeho citové potreby, t. j. nemajetková ujma postihujúca inú ako majetkovú sféru, sféru osobnostnú, ku ktorej nepochybne patrí ja citová (emocionálna) sféra. Ak dôjde k smrti jedného z členov rodinného vzťahu, pozostalá osoba môže utrpieť citovú ujmu vo forme šoku, smútku zo straty blízkej osoby a takisto aj spoločensťa (vzťahu) s blízkou osobou. Na inom mieste odôvodnenia tohto rozsudku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že zásah do emocionálnej sféry fyzickej osoby, spôsobený protiprávnym konaním tretej osoby, následkom ktorého je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o ochrane osobnosti, 3/ č. 3Cdo 228/2012, podľa ktorého smrť rodinného príslušníka fyzickej osoby pri dopravnej nehode, ktorú tento rodinný príslušník, a ani fyzická osoba nezavinili, je neoprávneným zásahom do práva fyzickej osoby na súkromný a rodinný život.

Uvedené rozhodnutia potvrdzujú, že sa uplatňuje ako jednotný názor ten, podľa ktorého právo na súkromie a rodinný život sú chránené ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka a konanie, ktoré spôsobilo násilné pretrhnutie väzieb členov rodinného vzťahu stratou blízkej osoby, je konaním, ktoré nesie znaky neoprávneného zásahu do chránených osobnostných práv pozostalých členov rodiny.

Medzi navrhovateľmi v 1, 2 a 3 rade existovali sociálne, morálne, citové väzby vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života.

Smrť blízkeho prináša množstvo zložitých prežívaní. Každá osobnosť je individuálna a situácie prežíva svojím spôsobom.

Navrhovateľka v 1 rade s JE. ako partneri mali harmonický vzťah, naplnený láskou a vzájomným porozumením. Strata manžela ju výrazným spôsobom zasiahla, išlo o nečakané tragické úmrtie. Jej život sa stratou tejto blízkej osoby definitívne zmenil. Nedošlo u nej k nahradeniu citovej väzby v partnerskom vzťahu. U navrhovateľky v 1 rade je smútok stále prítomný, keď sa vráti domov, cíti po ňom prázdne miesto. Odporkyňa je pasívne legitimovaným subjektom v konaní, zodpovedným za neoprávnený zásah do osobnostných práv navrhovateľky v 1 rade. Následky neoprávneného zásahu sú u nej trvalé a neodstrániteľné. Smrťou manžela navždy stratila možnosť rodinného, manželského, súkromného života

s ním. Predstavoval pre ňu jednu z najbližších osôb, jeho smrť má za následok zánik manželstva, ktoré je významnou kategóriou v spoločnosti, zhoršenie kvality jej života vo sfére citovej, hmotnej, v sociálnych väzbách.

Vzťah navrhovateľky v 2 rade a Jána Michala sa prirodzene vytváral a realizoval od narodenia, vyznačoval sa blízkosťou otca a dcéry k sebe navzájom. Po jeho tragickej smrti prežívala psychickú ťažobu, šok, smútok, so silnými emóciami. Stav straty otca je u nej stále prítomný. Keďže sa nedokázala vyrovnáť so vzniknutou situáciou, vyhľadala odbornú pomoc. Bola jej diagnostikovaná posttraumatická stresová porucha. Vzťah navrhovateľa v 3 rade a N. I. sa tiež prirodzene vytváral a realizoval od narodenia, vyznačoval sa blízkosťou otca a syna k sebe navzájom. Z navrhovateľov je síce psychicky najsilnejší, ale strata otca tiež zmenila jeho život. Odporkyňa je pasívne legitimovaným subjektom v konaní, zodpovedným za neoprávnený zásah aj do osobnostných práv navrhovateľov v 2 a 3 rade. Následky neoprávneného zásahu sú u nich trvalé a neodstrániteľné. Smrťou otca navždy stratili možnosť, aby bol súčasťou ich súkromného, rodinného života. Nemôžu už pociťovať z jeho strany blízkosť, záujem o ich osobu, oporu, pomoc, a to i materiálnu. Sú teda ochudobnení o sféru vzťahov s ním.

Suma 10.000.- eur, 6.000.- eur, 4.500.- eur je primeraným zadosťučinením pre navrhovateľov v 1, 2 a 3 rade.

Súd schválil medzi účastníkmi konania uzavretý súdny zmier aj v časti o splátkach a o trovách konania, lebo nie je v rozpore s ustanovením § 160 ods. 1, § 146 ods. 1 písm. b/ O.s.p..

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 písm. h/ O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.